

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 108/06-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. júna 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť Ing. O. H., bytom B., zastúpenej advokátkou JUDr. A. K., B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/04 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/04 **p o r u š i l** základné právo Ing. O. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/04 **p r i k a z u j e** konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. O. H. p r i z n á v a primerané finančné zadostučinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bratislava IV p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. O. H. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 9 665 Sk (slovom deväťtisícšesťstošesťdesiatpäť slovenských korún), ktorú je Okresný súd Bratislava IV p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokátky JUDr. A. K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 29. marca 2006 č. k. I. ÚS 108/06-11 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. O. H., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. A. K., B., ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/04.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že návrhom podaným na okresnom súde 29. júla 2004 sa sťažovateľka v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/04 domáha rozvodu manželstva s Dr. M. H. (ďalej len „odporca“). Podľa názoru sťažovateľky okresný súd koná v jej veci bezdôvodne so zbytočnými prietahmi, čím sa neustále predlžuje stav jej právnej neistoty.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„(...) Máme za to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV, pod sp. zn. 19 C 157/04 nastali evidentné prieťahy v konaní. V dôsledku týchto prieťahov v konaní utrpela sťažovateľka nemajetkovú ujmu, akou je hlboká neistota z frustrácie vyvolanou neúmerne dlhou dobou riešenia sporu. (...)

V tomto prípade úplne zlyhalo zabezpečenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní. Sme presvedčení, že prioritným záujmom súdov by malo byť aj rýchle riešenie rodinných sporov, najmä v prípade, keď z manželstva pochádza mal. dieťa a zotrvávanie v manželskom zväzku nie je už ďalej možné, ba priam ohrozuje existenciu sťažovateľky. Sme si vedomí veľkej preťažnosti súdov, máme však za to, že je vecou štátu a organizácie súdov, aby za situácie, ak tomu nebráni žiadna zákonná prekážka, nedochádzalo k zbytočným prieťahom v konaní. Uplatnenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote nemôže byť zmarené len preto, že Slovenská republika nevie alebo nemôže zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov súdu. V dôsledku prieťahov v konaní bola úplne narušená dôvera sťažovateľa v súdnictvo pôsobiace na území Slovenskej republiky a v účinnú právnu ochranu. (...)

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti máme za to, že práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote v konaní porušené boli, čo priznal aj samotný Okresný súd Bratislava IV., nakoľko od podania návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu nebol schopný do dnešného dňa vo veci meritórne rozhodnúť. (...)“

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky Ing. O. H. (...) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/04, porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava IV. sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/04 konal bez zbytočných prieťahov.

Ing. O. H. (...) sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 40.000,- Sk (slovom štyridsať tisíc slovenských korún), ktoré je povinný vyplatiť Okresný súd Bratislava IV. do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd Bratislava IV je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 4.000,- Sk (za dva úkony právnej pomoci á 1.850,- Sk, prevzatie prípadu a spísanie sťažnosti + 2 x 150,- Sk režijný paušál), na účet právneho zástupcu sťažovateľky (...), do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predsedníčka JUDr. M. Č. listom sp. zn. Spr. 3657/05 z 2. mája 2006 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu zo 16. mája 2006.

2.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem popisu procesných úkonov okresného súdu v predmetnom konaní uviedla, že:

„Z prehľadu vykonaných úkonov zákonnou sudkyňou od podania návrhu na začatie konania dňa 29. 7. 04 až do 31. 12. 05 musím s poľutovaním konštatovať, že vo veci boli priedahy v konaní.

Priedahy v konaní sú spôsobené ako z príčin subjektívnych, tak objektívnych. Pre objektívne posúdenie veci je potrebné zdôrazniť, že časté dlhotrvajúce práceneschopnosti, nedostatočné personálne obsadenie sudcov na Okresnom súde Bratislava IV k nápadu vec a k počtu nevybavených vecí, negatívne ovplyvňuje zabezpečenie riadneho a bezpriedahového konania pri rovnomennom zaťažení všetkých sudcov súdu.

Zároveň Vám oznamujem, že netrváme na ústnom pojednávaní (...).“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu okresného súdu uviedla:

„Na základe vyjadrenia Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 02. 05. 2006, v ktorom samotná predsedníčka súdu skonštatovala, že vo veci boli priedahy v konaní, trváme na podanej sťažnosti v plnom rozsahu.

Zároveň súhlasíme s tým, aby (...) Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od pojednávania o prijatom návrhu.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 19 C 157/04:

- 29. júl 2004 – sťažovateľka sa návrhom podaným na okresnom súde domáhala rozvodu manželstva, pričom požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov;
- 18. august 2004 – sťažovateľka sa informovala o stave konania a okresnému súdu oznámila aktuálnu adresu odporcovho zamestnávateľa;
- 8. september 2004 – odporca oznámil okresnému súdu aktuálnu adresu jeho bydliska za účelom doručovania písomností;
- 25. október 2004 – sťažovateľka, zastúpená už právnu zástupkyňou, upravila svoj pôvodný návrh, ktorý doplnila aj o návrh na určenie vyživovacej povinnosti odporcu k maloletej dcére pochádzajúcej z manželstva;

- 15. december 2004 – okresný súd zaslal sťažovateľke na vyplnenie tlačivo o jej osobných, majetkových a zárobkových pomeroch za účelom rozhodnutia o jej žiadosti na oslobodenie od súdnych poplatkov (sťažovateľke doručené 3. januára 2005);
- 13. január 2005 – okresnému súdu bolo doručené sťažovateľkou vyplnené tlačivo o jej osobných, majetkových a zárobkových pomeroch;
- 24. január 2005 – okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby oznámila posledné spoločné bydlisko účastníkov;
- 7. február 2005 – právna zástupkyňa sťažovateľky oznámila okresnému súdu požadovaný údaj;
- 22. február 2005 – okresný súd zisťoval na Obecnom úrade P. informácie o bydlisku účastníkov;
- 2. marec 2005 – okresnému súdu bola doručená správa od Obecného úradu P.;
- 21. marec 2005 – okresný súd opätovne zaslal sťažovateľke na vyplnenie tlačivo o jej osobných, majetkových a zárobkových pomeroch;
- 4. máj 2005 – okresný súd požiadal sťažovateľku, aby zaslala vyplnené tlačivo o jej osobných, majetkových a zárobkových pomeroch;
- 26. máj 2005 – okresnému súdu bolo doručené sťažovateľkou vyplnené tlačivo o jej osobných, majetkových a zárobkových pomeroch;
- 20. júl 2005 – okresný súd uznesením nepriznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov;
- 27. júl 2005 – okresný súd vyzval sťažovateľku ešte pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia z 20. júla 2005 (právoplatné 17. augusta 2005) na zaplatenie súdneho poplatku za návrh;
- 18. august 2005 – sťažovateľka zaplatila súdny poplatok;
- 6. september 2005 – okresný súd nariadil pojednávanie na 31. október 2005;
- 20. september 2005 – okresný súd zaslal návrh sťažovateľky z 29. júla 2004 na vyjadrenie odporcovi, ktorého rovnako ako aj sťažovateľku vyzval na predloženie potvrdenia o výške ich príjmu a ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka (odporcovi nebola zásielka doručená, pretože nebola zaslaná na adresu, ktorú odporca oznámil okresnému súdu ešte 8. septembra 2004);

- 10. október 2005 – právna zástupkyňa sťažovateľky doplnila návrh, v ktorom žiadala, aby maloletá bola po rozvode zverená do výchovy a starostlivosti sťažovateľky;
- 11. október 2005 – okresný súd bez uvedenia dôvodu zrušil termín pojednávania z 31. októbra 2005 a nariadil nový termín na 20. marec 2006;
- 20. marec 2006 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov z dôvodu vyžiadania súvisiacich spisov (sp. zn. 13 P 1/05 a sp. zn. 25 P 511/05) odročené na 22. jún 2006.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/04 o návrhu sťažovateľky, ktorým sa domáhala rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletej, došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania nemožno pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci. V tejto súvislosti možno pripomenúť, že ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nenamietala zložitost' napadnutej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci nečinný alebo nevykazoval relevantnú procesnú činnosť v období od 13. januára 2005 do 20. júla 2005 (*viac ako 6 mesiacov*), pričom v tomto období okresný súd zisťoval u právnej zástupkyne sťažovateľky ako aj na Obecnom úrade P. posledné spoločné bydlisko účastníkov, aj keď tento údaj bol okresnému súdu známy už z podania sťažovateľky z 25. októbra 2004 a rovnako okresný súd opakovane zisťoval aktuálne osobné, majetkové a zárobnkové pomery sťažovateľky, aby mohol rozhodnúť o jej žiadosti na oslobodenie od súdnych poplatkov, aj napriek tomu, že tieto údaje mu boli známe už 13. januára 2005; a od 11. októbra 2005 do 20. marca 2006 (*viac ako 5 mesiacov*). Okresný súd teda najmenej počas jedenástich mesiacov vo veci nevykonával v podstate žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v napadnutej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Táto nečinnosť by však nemusela znamenať aj porušenie označených základných práv sťažovateľky, charakter zbytočných priet'ahov však nadobudla najmä podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v kontexte neprimerane dlhého, viac ako poldruharočného konania okresného súdu v danej citlivej veci. K priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Uvedené obdobie nečinnosti nie je možné ospravedlniť skutočnosťami uvádzanými vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu, pričom vec bolo potrebné posúdiť aj s ohľadom na jej povahu (rozhodovanie o rozvode a najmä o úprave

práv a povinností k maloletému dieťaťu) a význam pre sťažovateľku. V tejto súvislosti EŠLP už zdôraznil, že ak sú predmetom konania vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi, konaniu o týchto vzťahoch príslušné súdy majú venovať „mimoriadnu starostlivosť, pretože procesné omeškanie v takejto veci môže mať za následok de facto rozhodnutie o otázke predloženej súdu“ (pozri H. v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 8. júla 1987, § 85). Vo svetle tejto požiadavky sa potom podstatne mení aj pohľad na posúdenie prietahov v predmetnej veci vo vzťahu k právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručenému v čl. 6 ods. 1 dohovoru, účelom ktorého je, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli čomu prebieha súdne konanie (mutatis mutandis II. ÚS 66/02).

V súvislosti s obranným tvrdením predsedníčky okresného súdu, že „*časté dlhotrvajúce práceneschopnosti, nedostatočné personálne obsadenie sudcov na Okresnom súde Bratislava IV k nápadu vecí a k počtu nevybavených vecí, negatívne ovplyvňuje zabezpečenie riadneho a bezprietahového konania pri rovnomernom zaťažení všetkých sudcov súdu*“, ústavný súd konštatuje, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 a dohovor v čl. 6 ods. 1 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu nevyplýva prijatie účinných opatrení. Skutočnosť, že okresný súd mal problémy s vybavovaním veľkého množstva agendy, nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníkov konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci účastníka, ktorý sa naň obrátil (I. ÚS 156/02, I. ÚS 65/04).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj porušenie práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 40 000 Sk, ktoré odôvodnila v podstate nasledovne: *„V dôsledku týchto prieťahov v konaní utrpela sťažovateľka nemajetkovú ujmu, akou je hlboká neistota z frustrácie vyvolanou neúmerne dlhou dobou riešenia sporu.“*

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím najmä na celkovú dĺžku konania a na význam konania pre sťažovateľku považuje za primerané v sume 20 000 Sk, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia 14. decembra 2005, podanie sťažnosti 20. decembra 2005 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu zo 16. mája 2006). Za dva úkony vykonané v roku 2005 patrí odmena dvakrát 2 501 Sk a režijný paušál dvakrát 150 Sk a za jeden úkon, ktorý bol vykonaný v roku 2006, patrí odmena v sume 2 730 Sk a režijný paušál 164 Sk [podľa § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb], preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 8 196 Sk, ku ktorej bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 1557,24 Sk (pretože právna zástupkyňa sťažovateľky je platcom DPH, o čom predložila potvrdenie), t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove po zaokrúhlení sumu 9 753 Sk.

Vzhľadom na to, že sťažovateľka si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré vyčíslila celkove v sume 9 665 Sk, ústavný súd - keďže to nie je v rozpore s platnými súvisiacimi predpismi - jej priznal náhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 4.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2006